

ontvangt f 1.000,— per maand, de winst bedraagt f 5.000,— à f 6.000,—, ruim een professorssalaris uit die dagen. Nu kan de succesrijke depôthouder de noodzaak om een nieuw contract te sluiten gebruiken om betere voorwaarden af te dwingen en zich eindelijk te bevrijden van de „infamen Zinsen”. Na een jaar is het gelukt en treedt Schott in de eisen van zijn toverleerling. Wie had dat van mij gedacht, toen ik nog in het soldatenpakje liep? Deze taaie werker, die zelfs ook eenmaal bloed opgeeft en zich naar aller mening doodwerkt – wat zal De Vletter blij zijn! – denkt er niet aan zakelijke steun bij iemand te zoeken. Hij werkt met een loopjongen tegen f 1,— per week en op klompen, voorwerp van onophoudelijke verbazing van de Duitse familie. Een toch aangenomen bediende beperkt hij tot twee dagen in de week, omdat hij geen tijd voor hem heeft. Hij kan niet inzien, dat men zo’n bloeiende zaak niet geheel alleen kan drijven, omdat hij jaloers is op het bezit van het object van zijn enige hartstocht. Zulk een bezetene van eigen wilskracht behoeft waarlijk niet de steun van een jonge schoolmeester. Toch schreeuwt hij nog op de sterfdag om de overkomst van Julius: hij heeft een deelnemend wezen nodig, dat is een getuige van zijn succes. Brief na brief ijlt naar Hannover. De arme Julius vecht wanhopig. Carl snelt hem te hulp. Samen zoeken zij het puikje der Duitse bedienden op en laten de man solliciteren. In lange brieven wordt Julius’ onmacht uitgemeten. De geweldenaar in Rotterdam lacht erom. Reeds Louis vond immers, dat hij in de winkel met geen geld was te betalen en wat boekhouden betreft heeft men slechts wat gezond verstand nodig om mijn en dijn van elkaar af te zonderen. Julius zal een heerlijk leven hebben: Louis heeft niets medegenomen – zelfs nauwelijks successierechten, de fiscus heeft na harde strijd geloofd aan een nalatenschap van f 1125,67, hij mag ieder jaar vier weken naar Duitsland, bijvoorbeeld naar Mainz om het vak nog beter te leren (kon Franz maar veertien dagen gaan!). De eed jegens de overledene wordt tot het uiterste uitgebuit. Julius mag de weldaad van Louis niet afwijzen. Franz vraagt slechts een zekere vergoeding voor zijn kapitaal en zesjarige arbeid: verder zullen zij alles eerlijk delen. Na maanden bezwijkt de arme mensenredder („Der Himmel möge mir gnädig sein”), doch neemt nog uitstel tot Sint Jan om de schade van een tussentijds verbreken van zijn verplichtingen te ontgaan. Franz is woedend: „die lum-